

Marta Fihel

Katarzyna Kanczurska

ANGIELSKI

dla leniwych

CZĘŚĆ 1

Zobacz

Zapamiętaj

Zrozum

**Nowatorska metoda
wizualnej nauki angielskiego**

Redakcja: Anna Żółcińska
Projekt okładki: Urszula Szkuta-Kruk
Ilustracje na okładce: Marina Zlochinn | Adobe Stock
Skład i łamanie: Władzimir Michniewiĉ

Copyright © 2024 by Marta Fihel and Katarzyna Kanczurska
Copyright © 2024 by Poltext Sp. z o.o.
All rights reserved

Warszawa 2024
Wydanie pierwsze

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując ją, rób to jedynie na użytek osobisty.

*Szanujmy cudzą własność i prawo!
Polska Izba Książki*

Więcej o prawie autorskim na www.legalnakultura.pl

Zezwalamy na wykorzystanie okładki książki w internecie.

Poltext Sp. z o.o.
www.wydawnictwoslowko.pl
wydawnictwo@wydawnictwoslowko.pl

ISBN 978-83-8175-597-9

SPIS TREŚCI

Wstęp 9

Rozdział 1

CO TO JEST ZDANIE? 13

1.1. Co to jest podmiot? 15

1.2. Co to jest orzeczenie? 20

1.3. Co to jest dopełnienie? 36

Ćwiczenia 41

Rozdział 2

RZECZOWNIK 49

2.1. Liczba mnoga rzeczownika 52

2.2. Rodzaj gramatyczny rzeczownika 56

2.3. Słowotwórstwo – rzeczowniki 58

2.4. Czasownik z końcówką „-ing” w funkcji rzeczownika 60

2.5. Określenia rzeczownika 61

Ćwiczenia 99

Rozdział 3

CZASOWNIK 113

3.1. Czasy gramatyczne 115

3.2. Czasy proste	118
3.3. Czasy ciągłe	151
3.4. Czasy Perfect Simple	169
3.5. Czasy Perfect Continuous	181
3.6. Czasy – drogowskazy	187
3.7. Inne sposoby wyrażania przeszłości	197
3.8. Sposoby wyrażania przyszłości	199
Ćwiczenia	207
 Rozdział 4	
PRZYMIOTNIKI I PRZYSŁÓWKI	259
4.1. Przymiotniki	261
4.2. Przysłówki	277
4.3. Modyfikacja rzeczownika	286
Ćwiczenia	289
Załączniki	297
Klucz	303

WSTĘP

Książka, którą trzymasz w rękach, nie jest ani typowym podręcznikiem, ani zwyczajną „gramatyką” języka angielskiego. Nie jest najeżona trudnymi terminami ani nie próbuje opisać wszystkich możliwych odstępstw od przejrzystych reguł gramatyki angielskiej.

Jeśli ostatnie zdanie wywołało u ciebie szyderczy uśmiech albo szczere zdumienie, powtórzmy raz jeszcze: **zasady angielskiej gramatyki są przejrzyste i proste.**

Dlaczego?

Elementy angielskich zdań są jak klocki, które muszą do siebie pasować. Każda struktura i każda odmiana sprowadza się do najwyżej **kilku prostych schematów**. Oczywiście, jeśli sięgniesz po dzieło literackie lub felieton w renomowanym piśmie, znajdziesz tam na ogół skomplikowane, długie zdania. Te zdania składają się jednak z **mniejszych części**, od których należy zacząć naukę każdego języka.

Angielska gramatyka naprawdę **oszczędza naszą pamięć**. Pomyśl o języku polskim, innych językach słowiańskich czy romańskich. Pomyśl o siedmiu przypadkach, przez które odmienia się polski rzeczownik, przymiotnik czy zaimek.

- Tego wszystkiego w angielskim nie ma! Przypadki są „ukryte”, niewidoczne – rzeczownik zmienia formę tylko wtedy, kiedy dokonujemy rozróżnienia na liczbę pojedynczą i mnogą, a przymiotnik – kiedy go stopniujemy.
- To samo dotyczy czasownika, który prawie nie odmienia się przez osoby!
- Skoro mówimy o czasowniku, wspomnijmy o angielskim „straszaku”, czyli czasach gramatycznych. Wokół tego zagadnienia narosło wiele mitów. Autorzy różnych podręczników doliczyli się tych czasów **16**, podczas

gdy – uwaga! – niektórzy lingwiści wyróżniają w angielskim tylko **dwa** czasy. Porzućmy jednak te akademickie spory: przecież osoby, dla których angielski jest pierwszym (ojczystym) językiem, postrzegają czas tak samo jak większość ludzi – dzielą go na przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Zapomnij więc o tym, czego być może do tej pory się nasłuchiłaś/nasłuchałeś, i nie bój się, że to zagadnienie cię przerośnie.

Struktury angielskie oczywiście różnią się od polskich i to może nastęrczać trudności. Mają jednak pewne zalety:

- Są bardzo **precyzyjne**. Oznacza to, że jeśli nauczysz się kilku schematów, będziesz poprawnie odczytywać i budować zdania.
- Są na ogół niezwykle **ekonomiczne**. Oznacza to, że zamiast kilkunastu słów użyjesz kilku, a sens twojej wypowiedzi będzie jasny dla odbiorcy.

Kiedy pisałyśmy tę książkę, zależało nam przede wszystkim na trzech rzeczach.

- Pierwszą z nich było **klarowne wyjaśnienie** znaczenia najważniejszych struktur. Jeśli zrozumiesz, jaki jest sens danej konstrukcji, z pewnością zrozumiesz zbudowane na jej podstawie zdania.
- Po drugie, starałyśmy się zilustrować zasady budowy zdań angielskich za pomocą przejrzystych, kolorowych **schematów**. Ważną inspirację stanowiła dla nas metoda nauczania języka niemieckiego Agnieszki Drummer oraz książka „Niemiecki dla leniwych” Agnieszki i Moniki Drummer. Drugim rodzajem pomocy wizualnych są liczne tabele ilustrujące schematy, różnice znaczeniowe itp.
- Trudno pisać o strukturach gramatycznych, nie posługując się odpowiednią **terminologią**. Tę jednak postanowiłyśmy zredukować do **minimum**. Niektórych terminów nie sposób uniknąć, ale za każdym razem starałyśmy się w przejrzysty i prosty sposób wyjaśnić, co one oznaczają. Czasami podajemy angielskie nazwy tych gramatycznych terminów, ale, jeśli nie mają dla ciebie znaczenia, nie przejmuj się nimi. Podajemy je, by zaspokoić ciekawość najbardziej dociekliwych i tylko dlatego, że mogą okazać się przydatne w przyszłości – występują przecież w podręcznikach i słownikach.

Jak korzystać z tej książki?

- Przede wszystkim nie musisz czytać kolejnych (pod)rozdziałów po kolei. Oczywiście zaczynamy od zagadnień najprostszych, ale potem pewne kwestie zazębiają się. Na przykład: zamiast próbować opanować wszystkie czasy gramatyczne naraz (niewykonalne!), poświęć uwagę innym zagadnieniom. Zamiast usiłować zapamiętać od razu wszystkie szczegółowe zasady stosowania przedimków **a/the**, skup się na najistotniejszych, a pozostałe odłóż na później.
- Postaraj się zapamiętać schematy budowy zdań. Pomogą ci w tym użyte przez nas symbole i kolory.
- Zwłaszcza w przypadku bardziej złożonych konstrukcji warto jest zapamiętać przykładowe zdanie. Jeśli nauczysz się go na pamięć, kolejne będziesz tworzyć automatycznie.
- Ćwiczenia wykonuj w dogodnym dla siebie tempie, ale rób to systematycznie. Pamiętaj: lepiej zrobić **jedno ćwiczenie codziennie** niż kilkanaście raz w tygodniu.
- Do naszej książki możesz też sięgać sporadycznie – jak do instrukcji pralki czy zmywarki, kiedy się popsuje. Zanim wezwiesz fachowca, sprawdź, czy nie potrafisz usunąć „usterki” samodzielnie.

Powodzenia!

Słowniczek wizualny

podmiot

podmiot

orzeczenie

orzeczenie

operator

operator (czasownik
pośłkowy/pomocniczy)

czasownik
modalny

czasownik modalny

Past Participle

Past Participle

czasownik

self

czasownik zwrotny

czasownik

ing

czasownik z końcówką „ing”

not

przeczenie

?

słówko pytające (lub ich grupa)

coś

coś (jakaś informacja w zdaniu,
np. dopełnienie lub okolicznik)

dopełnienie

dopełnienie

dopełnienie B

dopełnienie bliższe

dopełnienie D

dopełnienie dalsze

+

spójnik (np. and)

przyimek

przyimek

określnik

określnik rzeczownika, np. a/the

konstrukcja

konstrukcja gramatyczna

1

CO TO JEST
ZDANIE?

Na pierwszy rzut oka

podmiot + orzeczenie

podmiot + orzeczenie + dopełnienie

Najprostsze zdania (*Ja piję., Anna nie śpi., Jemy.*) składają się z **podmiotu** (*ja, Anna*, podmiot domyślny *my*) i **orzeczenia** (*piję, nie śpi, jemy*). Przyjrzyjmy się najpierw tym podstawowym składnikom zdań.

1.1. Co to jest podmiot?

Once upon a time, a child was born. Her name was Sara. She was as beautiful as a shining star at night and as delicate as a daisy. Her hair was gold, and she had this lovely smile with dimples in her cheeks.

Oto krótka historia Sary. Wyobraź sobie, że z tej historyjki zostały usunięte wszystkie rzeczowniki i zaimki, które pełnią w zdaniu funkcję podmiotu:

Once upon a time, ~~a~~child was born. ~~Her~~name was Sara. ~~She~~ was as beautiful as a shining star at night and as delicate as a daisy. ~~Her~~hair was gold, and ~~she~~ had this lovely smile with dimples in her cheeks.

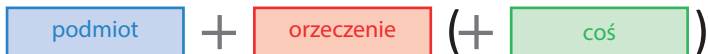
Wtedy ta historia nie miałaby sensu: nie byłoby małej dziewczynki, nie wiadomo by było, kto był piękny ani do kogo odnosi się imię Sara. Nie byłoby jej pięknych złotych włosów ani nie wiedzielibyśmy, do kogo należy uroczy uśmiech. Podmiot pełni jednak ważną funkcję w zdaniu!

Podmiotem zdania jest wyraz lub grupa wyrazów, najczęściej rzeczownik (np. **child**) lub zaimek (np. **she**). Omówmy je po kolei.

Rzeczownik jako podmiot

Rzeczowniki odpowiadają na pytanie: *kto? co?* i oznaczają:

- przedmioty: piłka (**ball**), samochód (**car**)
- zwierzęta: kot (**cat**), żyrafa (**giraffe**)
- osoby: dziadek (**grandfather**), chłopak (**boy**), nauczyciel (**teacher**), policjantka (**policewoman**)
- pojęcia abstrakcyjne: miłość (**love**), ból (**pain**)
- nazwy czynności: bieganie (**running**), spanie (**sleeping**).

Cats hunt. *Koty polują.*

Girls like to play with dolls. *Dziewczynki lubią bawić się lalkami.*

Jenny has lovely hair. *Jenny ma piękne włosy.*

Nurses wear white uniforms. *Pielęgniarki noszą białe fartuchy.*

Swimming is nice. *Pływanie jest przyjemne.*

Driving fast is dangerous. *Szybka jazda jest niebezpieczna.*

Zaimek jako podmiot

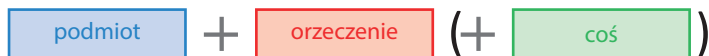
Zaimki osobowe

Zaimki osobowe to m.in. *ja, wy, one*. Oto ich lista:

Pronoun	Zaimek
I	ja
you	ty
she	ona
he	on
it	ono
we	my
you	wy
they	oni/one

Zaimki osobowe zastępują rzeczowniki. Na szczęście w angielskim sprawa jest prosta – zaimki **he** (on) i **she** (ona) zarezerwowane są dla ludzi, a wszystkie przedmioty mają rodzaj nijaki i określamy je zaimkiem **it** (ono). Poniższa tabela ilustruje, jak zastąpimy różne rzeczowniki poszczególnymi zaimkami.

Liczba	Kategoria	Rzeczownik	Zaimek
pojedyncza	osoby	dad, Henry, boyfriend	he
		aunt, Mary, policewoman	she
	zwierzęta, których płeć znamy	cat, dog, horse	he/she
	zwierzęta, przedmioty, pojęcia itd.	snake, bird, pencil, computer, love, science	it
mnoga	osoby, zwierzęta, przedmioty, pojęcia itd.	boyfriends, cats, pencils, computers, sisters, clothes, churches	they

She sings. *Ona śpiewa.*

I pay. *Ja płacę.*

They went to Spain yesterday. *Oni pojechali wczoraj do Hiszpanii.*

We love cooking. *My uwielbiamy gotować.*

We should go all together. *Powinniśmy pójść wszyscy razem.*

I will do the same as yesterday. *Zrobię to samo, co wczoraj.*

He won't have supper. *Nie zje kolacji.*

Uwaga!

W języku polskim często pomijamy zaimki osobowe. O kim mowa w zdaniu, dowiadujemy się dzięki formie czasownika, np.:

- *(My) powinniśmy pójść wszyscy razem.*
- *(Ja) zrobię to samo, co wczoraj.*

W języku angielskim zaimka nie możemy pominąć, gdyż wtedy zdanie straci sens. Formy czasownika są identyczne dla prawie wszystkich osób gramatycznych, więc np. z wypowiedzi **Should go all together** nie można się dowiedzieć, kto powinien iść razem.

Tak naprawdę jest to bardzo dobra wiadomość. Porównaj odmianę polskiego i angielskiego czasownika, np. śpiewać:

(ja) śpiewam	I sing
(ty) śpiewasz	you sing
(on/ona/ono) śpiewa	he/she/it sings
(my) śpiewamy	we sing
(wy) śpiewacie	you sing
(one/oni) śpiewają	they sing

Czy nie jest rzeczą prostszą zapamiętanie jednej końcówki niż sześciu? A zaimki i tak trzeba wkuć.

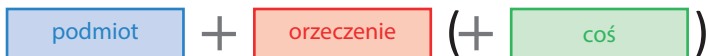
Zaimki nieokreślone w roli podmiotu

Zaimki nieokreślone to wyrazy typu **somebody** (*ktoś*), **nobody** (*nikt*), **anyone** (*ktokolwiek*). Nazywamy je nieokreślonymi, ponieważ nie wskazują na żadną konkretną osobę czy przedmiot, ale na część danej grupy.

Ich znaczenie ilustruje poniższa tabela.

		OSOBA		RZECZ	MIEJSCE
		body	one	thing	where
Wszystkie elementy grupy	every	everybody <i>każdy, wszyscy</i>	everyone <i>każdy, wszyscy</i>	everything <i>wszystko</i>	everywhere <i>wszędzie</i>
Część grupy	some	somebody <i>ktoś</i>	someone <i>ktoś</i>	something <i>coś</i>	somewhere <i>gdzieś</i>
Część grupy	any	anybody <i>ktokolwiek</i>	anyone <i>ktokolwiek</i>	anything <i>cokolwiek</i>	anywhere <i>gdziekolwiek</i>
Żaden z elementów	no	nobody <i>nikt</i>	no one <i>nikt</i>	nothing <i>nic</i>	nowhere <i>nigdzie</i>

Oto kilka zdań z zaimkami nieokreślonymi w roli podmiotu:

Something happened. *Coś się stało.*

Somebody is waiting for you at the door. *Ktoś czeka na ciebie przy drzwiach.*

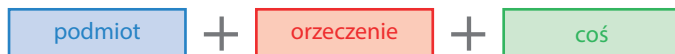
Someone uses your password. *Ktoś używa twojego hasła.*

No one is sitting at the table. *Nikt nie siedzi przy stole.*

Everything is fine. *Wszystko jest dobrze.*

1.2. Co to jest orzeczenie?

Orzeczenie to czasownik, który opisuje czynność lub stan podmiotu.

The cat broke Sam's china. *Kot zbił porcelanę Sama.*

They were sitting at the edge of a cliff. *Oni siedzieli nad przepaścią.*

Zanim omówimy konstrukcje całych zdań w angielskim, zajmiemy się najważniejszymi czasownikami i formami tej części mowy.

Bezokolicznik

Czasownik w bezokoliczniku to np. **(to) do** (*robić*), **(to) write** (*pisać*), **(to) sing** (*śpiewać*). Właśnie tej formy powinno się szukać w słownikach, jeśli chce się sprawdzić znaczenie wyrazu. Bezokolicznik pełni ważną funkcję w wielu strukturach. Ważnym elementem angielskiego bezokolicznika jest **to** – czasami niezbędny, a czasami zbyteczny jego składnik.

To be

To be (*być*) to oczywiście jeden z najważniejszych czasowników angielskich. Oto jego odmiana w czasie teraźniejszym **Present Simple**:

I am = I'm

you are = you're

he/she/it is = he's/she's/it's

we are = we're

you are = you're

they are = they're

Formy przeczące:

I am not = I'm not

you are not = you aren't

he/she/it is not = he/she/it isn't

we are not = we aren't

you are not = you aren't

they are not = they aren't

Oto kilka zdań z czasownikiem *być*:**I'm German.** *Jestem Niemcem.***She is a student.** *Ona jest uczennicą.***My mum is a lawyer.** *Moja mama jest prawniczką.***Dogs are friendly.** *Psy są przyjacielskie.***The weather is nice.** *Pogoda jest ładna.***I am not stupid.** *Nie jestem głupi.***Mike isn't at home.** *Mike'a nie ma w domu.***My school isn't far.** *Moja szkoła nie jest daleko.***These shoes aren't pretty.** *Te buty nie są ładne.*

Pytania tworzymy przez inwersję, czyli zamieniając kolejność podmiotu i orzeczenia:

BE + podmiot + coś

Are you German? *Czy jesteś Niemcem?*

Is she a student? *Czy ona jest uczennicą?*

Are these shoes pretty? *Czy te buty są ładne?*

Na takie pytania możemy udzielić krótkich odpowiedzi, np.:

Are you a student? Yes, I am. / No, I'm not.

Czy jesteś uczniem? Tak. / Nie.

Is she Italian? Yes, she is. / No, she isn't.

Czy ona jest Włoszką? Tak. / Nie.

There is/there are

Jeśli chcemy powiedzieć, że coś/ktoś istnieje lub gdzieś się znajduje, używamy konstrukcji

there is/there are. Porównaj przykłady:

There is a cat on the roof.

Na dachu jest kot.

A cat is on the roof.

Kot jest na dachu.

There is a problem.

Jest (pewien) problem.

A problem is:

Pewien problem jest.

W tego typu zdaniach **there** pełni funkcję **podmiotu wprowadzającego**.

Przed rzeczownikami w liczbie pojedynczej używamy **there is (= there's)**, a przed rzeczownikami w liczbie mnogiej – **there are**.

Zdania twierdzące:

THERE + **BE** + podmiot + coś

There is a worm inside the apple. *W środku jabłka jest robak.*

There's a big carpet on the floor. *Na podłodze jest duży dywan.*

There are some vitamins in that fruit. *W tym owocu są witaminy.*

There are some pictures on the shelf. *Na półce są zdjęcia.*

There is an umbrella in the bag. *W torebce jest parasolka.*

There is a phone box near the house. *Blisko domu jest budka telefoniczna.*

There are newspapers in the drawer. *W szufladzie są gazety.*

There are some beautiful clouds in the sky. *Na niebie są piękne chmury.*

Zdania przeczące:

THERE + **BE** + not + **ANY** + podmiot + coś

There isn't any window in that room. *W tym pokoju nie ma okna.*

There isn't any news in the newspaper. *W gazecie nie ma żadnych wiadomości.*

There is not any rice in the packet. *W opakowaniu nie ma ryżu.*

There are not any greetings in the letter. *W liście nie ma pozdrowień.*

There aren't any chairs in the room. *W pokoju nie ma krzeseł.*

My life is a constant battle
between wanting to correct
grammar and wanting
to have friends.

ĆWICZENIA

1.1. Co to jest podmiot? s. 15

1. Podane poniżej rzeczowniki pogrupuj według kategorii.

Example: *osoby: a grandfather, an uncle...*

**a grandmother/glasses/a penguin/a firefighter/swimming/an antelope/reading/ friendship/an aunt/
drawing/a cousin/a bird/a violin/poverty/a plumber/fighting/ a T-shirt/a priest/a mouse/laughter/
an armchair/a tiger/anger/jewellery/a house/trust/a notebook/crying/brotherhood/loving**

- a) osoby: *a grandfather, an uncle*
- b) przedmioty:
- c) zwierzęta:
- d) pojęcia abstrakcyjne:
- e) nazwy czynności:

2. Uzupełnij luki zaimkami osobowymi. Zaimki, które należy wstawić, odnoszą się do wytłuszczonych części zdań.

Example: **My uncle** works in a library. **He** works from Monday to Sunday.

- a) I have never thought that **Sam** will help you with the business. _____ is very thoughtful.
- b) **My dad** always wears big heavy glasses. _____ looks like Grandpa.
- c) You can't recognize **John and Greg**. _____ are dressed up.
- d) **My ski instructor**, who is a woman, comes from Norway. _____ is the best ski instructor I have ever had.
- e) **This horse** belongs to Mark. _____ runs in horse races.
- f) We have to buy some **crayons**. _____ must come in different shades of blue.
- g) **A bird** sat on the windowsill. _____ was a bluebird.

- h) **Strawberries** are in the basket. _____ are very tasty.
- i) '**Science** is the key to knowledge. _____ must be learned,' said the professor.
- j) When I came back from work, I saw that **my laptop** wouldn't work. _____ crashed.

3. Wybierz właściwy zaimek nieokreślony.

Example: **Somebody/Something** left the car on the pavement.

- a) My coach always says to me: '**Anythig/Everyone** can happen. Always be prepared!'
- b) After closing our front door, we heard loud knocking. **Anybody/Someone** was at the door.
- c) 'Is **anything/everything** all right?', asked the passerby.
- d) To our surprise, we weren't the first guests. **No one/Somebody** was at the hotel.
- e) **Everybody/Anybody** will forget about your mistake soon.

1.2. Co to jest orzeczenie? s. 20

1. Uzupełnij zdania, używając **there is/there are/there isn't/there aren't/is there/are there**.

Example: __ **There is** __ a fly on the ceiling.

- a) _____ a valley up here.
- b) _____ a train to Cracow?
- c) _____ five sisters and two brothers in my family.
- d) _____ some kids outside our porch.
- e) _____ any vegan restaurants nearby?
- f) What a beautiful morning! _____ any clouds in the sky.
- g) _____ any sugar in the yoghurt?
- h) _____ any roses in the garden.

2. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika 'have'.

Example: *My uncle **has** a big moustache.*

- She _____ blue eyes.
- I wonder if you _____ your car keys.
- We _____ four hours to finish the project.
- He usually _____ a bath in the morning.
- Susie and Matt _____ sandwiches with tuna pasta for lunch.

3. Uzupełnij zdania, wpisując 'has got' lub 'hasn't got'. Znak (-) oznacza zdania przeczące, a (+) zdania twierdzące.

Example: *He **hasn't got** a moustache. (-) He **has got** a beard. (+)*

My cat

My cat's name is Gerry. He is a Persian cat. I have always wanted to have a cat and I got one at Christmas last year.

- Gerry _____ big green eyes. (-) He _____ big grey eyes. (+)
- Gerry _____ a small white patch on his tummy. (-) He _____ a big round patch on his back. (+)
- Gerry _____ black silky fur. (-) He _____ white silky fur. (+)
- Gerry _____ a long muzzle. (-) He _____ a short muzzle. (+)
- Gerry _____ a short tail. (-) He _____ a long furry tail. (+)

4. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika 'have got'.

Example: *We still **haven't got** a family picture. We need to take one.*

- _____ you _____ a meeting on Friday?
- They are in a hurry. They _____ time.

- c) He _____ a dog. Its name is Lucky.
- d) It's Madeline's surprise birthday party. She _____ a clue what is going on.
- e) Tell me your story. We _____ plenty of time.
- f) _____ he _____ a scar on his face?
- g) _____ your aunt _____ a blue car?
- h) She _____ a day off. She is working the whole week.
- i) **A:** _____ you _____ a pen? **B:** No, I haven't.
- j) I _____ an idea. Let's go to the countryside.

5. W każdej grupie wykreśl jedno wyrażenie, które nie łączy się z podanym czasownikiem.

Example: 1. c

1. make	a) money b) a decision c) a course	3. have	a) lunch b) a word with c) a noise	5. make	a) a mistake b) friends c) an idea
2. take	a) a nap b) a feeling that c) a photo	4. give	a) an excuse b) a grin c) a speech	6. do	a) the housework b) the shopping c) a party

6. Podkreśl właściwy czasownik.

Example: *Someday I will **do/take** a holiday.*

- a) I didn't **do/make** my English homework last night.
- b) He is going to **make/do** an announcement.
- c) They will **do/make** research in biology.
- d) Our new neighbour **gave/made** a lot of noise yesterday.